

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovė Dalia Henke: „Pasas - pagrindinis žmogaus ryšys su valstybe ir tai bus sprendžiama referendume“

Seimui paskelbus pilietybės išsaugojimo referendumą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininkė Dalia Henke teigia, kad pagaliau buvo žengtas žingsnis spręsti seną problemą. „Sveikiname Lietuvos Respublikos Seimą tokia balsų dauguma apsisprendus. Taip tam tikra prasme išreiškiamas noras spręsti seną problemą. Dabar svarbiausias žingsnis bus išsamiai ir intensyviai informuoti piliečius apie tai, ką jie spęs kitų metų gegužės 12 dieną“, - sako D. Henke.

PASAULIOLIETUVIS.LT

Pasas - pagrindinis žmogaus ryšys su valstybe

Gegužės 23 d. LR Seimas paskelbė privalomąjį referendumą dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio, reglamentuojančio pilietybę, pakeitimo. Referendumas vyks 2024 m. gegužės 12 dieną.

Pasak PLB pirmininkės D. Henke, būtent piliečio pasas lieka pagrindinis ryšys su valstybe.

„Ne referendumas yra problema, o tai, kad gimę LR piliečiais žmonės jau daugelį metų praranda Lietuvos pilietybę, jeigu apsisprendžia priimti pilietybę tos šalies,

kur dabar gyvena ir dirba“, – sako PLB vadovė.

Jos nuomone, šio sprendimo reikia ne vien užsienyje gyvenantiems lietuviams, bet ir Lietuvos ateičiai, šalies saugumui ir tam, kad piliečių nemažėtų.

„Šis sprendimas reikalingas ne tik pavieniams asmenims, kurie gyvena užsienyje, bet ir Lietuvos ateičiai. Demografiniai duomenys rodo, kad mūsų, Lietuvos piliečių, sparčiai mažėja. O Rusijos karo Ukrainoje kontekste matyti, kad lengviau įtakoti sprendimų priėmėjus prašant daugiau paramos Ukrainai savo gyvenamose valstybėse tiems, kurie turi šalių, kuriose gyvena, pilietybes. Tad mūsų ateičiai, kalbant ir apie grįžimą bei nacionaliniam saugumui reikalingi visi piliečiai – ir turintys savo gyvenamą šalių, ir Lietuvos pilietybę. Galima sakyti, kad Lietuvos ateities klausimas bus sprendžiamas referendumu“, – sako D. Henke.

Praeito referendumo metu trūko informacijos ir susitelkimo

Prieš ketverius metus, 2019 m., vykusio privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo metu dauguma balsavusių piliečių – beveik 74 proc. – pasisakė už pilietybės išsaugojimą, vis dėlto dėl aukštai iškeltos kartelės balsų neužteko.

Tarp buvusio ir 2024 m. vyksiančio referendumo D. Henke mato 2 pagrindinius skirtumus.

„Yra du esminiai skirtumai: visų pirma, valstybės vadovai – Lietuvos Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkė, Ministrė Pirmininkė yra vieningi šiuo klausimu, ko nebuvo 2019 m. Antra, žinome, kad praeito referendumo metu beveik milijonas balsavimo teisę turinčių piliečių pasisakė „už“. Tai rodo didžiulį piliečių palaikymą ir jų norą, kad LR Konstitucija būtų pakeista taip, kad ir po 1990 m. išvykę piliečiai galėtų išlaikyti gimstant įgytą pilietybę. Nors tąkart balsų neužteko, bet tautiečiai parodė didžiulį palaikymą“, – pabrėžia D. Henke.

PLB vadovė teigia, kad, besiruošiant 2024 m. referendumui, būtina naudotis išmoktomis pamokomis.

„Esminis sprendimas vyks Lietuvoje ir mes žinome, kodėl kai kurie žmonės neatėjo balsuoti. Vyriausybės kanceliarijos atlikta apklausa parodė, kad apklaustieji neatėjo į referendumą, nes nežinojo, kad toks vyksta, nežinojo, kur balsuoti, arba nebuvo apsisprendę, kaip balsuoti“, – sako D. Henke.

Pasak PLB pirmininkės, 2019 m. trūko informacijos apie tai, ką žmonės sprendžia savo balsavimu, kokia nauda iš to Lietuvai ir jos ateičiai, trūko komunikacijos atsakant į žmonių nuogaštavimus ir sklaidant įvairius mitus.

„Informavimo kampanija bus svarbiausias faktorius, kuris tikriausiai ir nulems referendumo sėkmę“, – reziumuoja PLB vadovė.

Parengė Ana Vengrovskaja

Bendra informacija apie būsimą referendumą:

Kitais metais vyksiančiame referendume bus siūloma pritarti Konstitucijos 12 straipsnio keitimui (pažymėti esminiai pakeitimai):

„Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais konstitucinio įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka. Konstitucinis įstatymas taip pat nustato Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo pagrindus ir tvarką“.

Pilietybės konstitucinio įstatymo projektas, kuriame detaliau aptariami Lietuvos Respublikos pilietybės principai, jos įgijimo ir netekimo pagrindai, pasiekiamas čia:

<https://e-seimas.lrs.lt/.../3a2ea860d44d11ed9b3c9397e1236c2a>

LR Seimas gegužės 23 d. 2023 m. kartu priėmė rezoliuciją ir tvirtina, kad **deda pastangas**, kad referendumas dėl gimimu įgytos Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo būtų įgyvendintas sėkmingai, taip stiprinant diasporos pilietinį ryšį su Lietuva,

ragina Lietuvos valstybės institucijas ir savivaldybes maksimaliai prisidėti prie sėkmingo šio referendumo įgyvendinimo ir

kviečia Lietuvos diasporos organizacijas telkti užsienyje gyvenančius lietuvius kuo aktyviau dalyvauti šiame referendume.

PLB - Pasaulio Lietuvių Bendruomenė šiuo metu rengia diasporos įtraukimo ir referendumo sklaidos joje planą. Taip pat suplanuoti susitikimai su VRK ir kitomis institucijomis dėl balsavimo registravimo procesų automatizavimo ir sklaidos gerinimo.

Turintiems idėjų ir/ar norintiems tiesiog prisidėti rašykite el.paštu: plb@plb.lt ir

mes su jumis susisieksime.

Priimtas nutarimas dėl privalomojo referendumo dėl LR konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo (pritarė 111, nė vienas nebalsavo prieš, susilaikė 5 Seimo nariai):

<https://e-seimas.lrs.lt/.../38f6fbe0cc6f11ed9b3c9397e1236...>

Konstitucinio įstatymo projektas:

<https://e-seimas.lrs.lt/.../3a2ea860d44d11ed9b3c9397e1236c2a>

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos diasporos politikos įgyvendinimo svarbos“ projektas

<https://e-seimas.lrs.lt/.../c5b5da30f55811edb649a2a873fdb...>